

ਰਾਜ ਸਾਇੰਸ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਸਥਾ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
STATE INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION, PUNJAB, CHANDIGARH
(S.C.E.R.T.)
S.C.O. 66-67, SECTOR 17-A, CHANDIGARH

(ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੈਪਲ) (Punjab State Talent Search Examination, Sample)

ਜਮਾਤ ਦੱਸਵੀਂ (Class X)

MENTAL ABILITY AND SCHOLASTIC APTITUDE TEST ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪੀਖਿਆ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ :180

ਊਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

1. ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ; ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 130 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
 2. ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।
 3. ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਗਿਆਰਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

i) ਬੈਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ	ix) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
ii) ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ	x) ਪੰਜਾਬੀ
iii) ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ	xi) ਹਿੰਦੀ
iv) ਭੁਗੋਲ	
v) ਇਤਿਹਾਸ	
vi) ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	
vii) ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	
viii) ਗਣਿਤ	
 4. ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
 5. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (੬ ਐਮ ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਲੀ/ ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ।
 6. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।
 7. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੋਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ - ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ

ਜਮਾਤ: ਦਸਵੀਂ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (1-3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਲੱਭੋ।

- 1 3, 4, 5, 9, 17, 26, 53,.....
 1) 59
 2) 67
 3) 69
 4) 79

- 2 3, 15, 35, 63....., 143
 1) 99
 2) 120
 3) 48
 4) 24

- 3 121, 120, 118, 115,.....106, 100
 1) 111
 2) 121
 3) 222
 4) 109

- 4 $(ec)^2 - (dE)^2 = ?$
 1) 22
 2) 32
 3) 39
 4) 42

- 5 $dB + fE - cC = ?$
 1) 1
 2) 2
 3) 3
 4) 4

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (4-5) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੈਟਰਿਕਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਠੀਕ ਉਤਰ ਲੱਭੋ।

	A	B	C	D	E	F	G
a	6	4	3	9	2	1	7
b	3	9	5	0	7	3	8
c	1	0	8	6	4	2	3
d	8	5	1	0	7	9	4
e	2	3	9	4	5	0	6
f	0	1	6	3	7	3	2
g	7	9	0	1	2	5	6

ਨਿਰਦੇਸ਼: (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6-8) ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੱਖਰ/ਅੰਕ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੁਪਤ ਅੱਖਰ/ਅੰਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਛੁੱਕਵਾਂ ਸਮੂਹ ਲੱਭੋ।

6 — — a b a — — b a — a b

- 1) abbba
- 2) abbab
- 3) baabb
- 4) bbaba

7 1—012—20—2—

- 1) 02110
- 2) 10201
- 3) 01102
- 4) 20110

8 — 1 — 0 — 1 0 1 — — 1 1

- 1) 11001
- 2) 10001
- 3) 01110
- 4) 10010

निरदेस्त (पूः 9 - 11) हेठले लिखे विकल्पां विचों इक वॅखरा है। उस वॅखरा उत्तर लें।

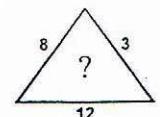
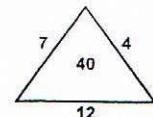
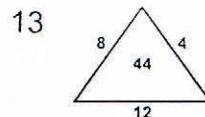
- 1) BCD
- 2) KMN
- 3) QRS
- 4) WXY

10 1) 12-144
2) 13-156
3) 15-180
4) 16-176

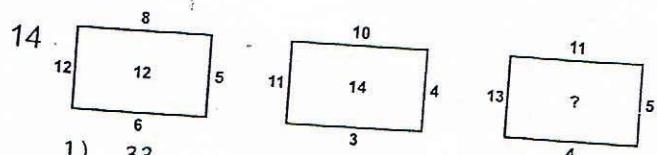
- 1) हरमेनीअम
- 2) टाईप राईटर
- 3) कैपिटलर
- 4) कैलक्यूलेटर

हेठले लक्षी विच अंक 4 किनो वार आयुंदा है जदों उस तुं परिलां 6 नं आयुंदा होवे अते बाअद विच अंक 9 नं आयुंदा होवे।

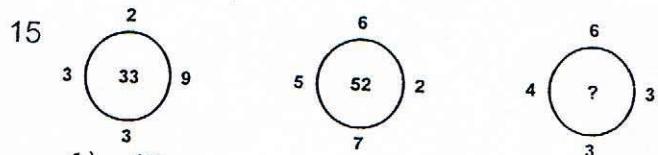
12 9466495947891649649
1) इंक
2) दे
3) तिन
4) चार

- 1) 36
- 2) 26
- 3) 46
- 4) 16

- 1) 33
- 2) 3
- 3) 23
- 4) 21

- 1) 32
- 2) 36
- 3) 40
- 4) 30

निरदेस्त पूः 16 - 18) चिन्ह (::) दे खेप पासे दिँते अंकां / सबदां विचकार इक विस्त्रेत संबंध है, जिहज्ञा :: दे सॱजे पासे व्ही है। सुशाए गाए उत्तरां विचों ठोक उत्तर लें।

16 12: 35 :: 15: ?

- 1) 40
- 2) 42
- 3) 44
- 4) 46

17 LOSE : MQVI :: GAIN : ?

- 1) HCLR
- 2) GCLR
- 3) HCLS
- 4) HLCR

18 मिठा: केज्जा: पिआर: ?

- 1) दूसरां
- 2) अपमान
- 3) गृहा
- 4) नदरत

निरदेस्त पूः 19) विच हेठ दिँते पूः नं विचों समअरथ सबदां वाले जेजे लें।

19 (उ) सुंदर (अ) छुत्तम (ई) अडिउत्तम (म) चमकीला

- 1) उ अते स
- 2) अ अते ए
- 3) उ अते ए
- 4) उ अते स

20 ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਤਿਨ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਐਸਤ ਉਮਰ 15 ਸਾਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਐਸਤ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

- 1) 35
- 2) 60
- 3) 55
- 4) 45

21 ਜੇਕਰ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਮੰਜੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਮੰਜੀ ਨੂੰ ਖਿੜਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਖਿੜਕੀ ਨੂੰ ਛੁੱਲ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਛੁੱਲ ਨੂੰ ਕੂਲਰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਕਿਸ 'ਤੇ ਸੌਵੇਂਗਾ?

- 1) ਖਿੜਕੀ
- 2) ਮੰਜੀ
- 3) ਛੁੱਲ
- 4) ਕੂਲਰ

22 ਜੇਕਰ + ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇ ਗੁਣਾ ਹੋਵੇ, - ਮਤਲਬ ਭਾਗ, × ਦਾ ਮਤਲਬ ਜਮਾਂ ਅਤੇ '÷' ਦਾ ਮਤਲਬ ਘਟਾਓ ਹੋਵੇ ਤਾਂ $(18+10 \times 20)-8 \div 6 = ?$

- 1) 92
- 2) 35
- 3) 26
- 4) 19

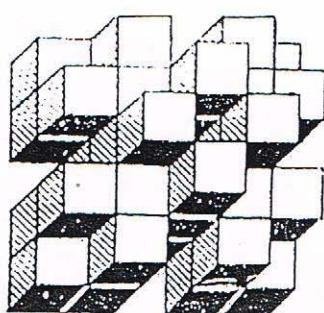
23 ਜੇਕਰ ਚਿੰਨ + ਅਤੇ - ਅੰਕ 2 ਅਤੇ 1 ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਮੀਕਰਣ ਠੀਕ ਹੈ।

- 1) $1-2+3=6$
- 2) $1+2-6=7$
- 3) $1+2-7=9$
- 4) $1+2-4=7$

24 ਰੋਹਣ, ਆਨੰਦ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਹੈ ਪਰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਕਿਸ਼ਨਾ, ਪੁਸ਼ਪਾ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਹੈ ਪਰ ਆਨੰਦ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਹੈ। ਧੀਰਜ਼, ਕਿਸ਼ਨਾ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਹੈ ਪਰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਕੌਣ ਹੈ।

- 1) ਰੋਹਣ
- 2) ਸੀਮਾ
- 3) ਕਿਸ਼ਨਾ
- 4) ਧੀਰਜ਼

25 ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿਤਰ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਘਣ ਹਨ? ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਉਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

- 1) 28
- 2) 36
- 3) 40
- 4) 42

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (26-28) ਵਿਚ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਕੁਝ ਅੱਖਰ/ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਾਲਮ 1 ਵਿਚ ਅੱਖਰਾਂ/ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੋਡ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਕੋਡ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੱਭੋ।

ਅੱਖਰ U ਦਾ ਕੋਡ ਦੱਸੋ।	ਕਾਲਮ 1	ਕਾਲਮ 2
1) 6	S O U N D	6 2 9 8 1
2) 7	C R U	5 7 9
3) 8	D O R C	5 2 7 8
4) 9	A D D R E S S	7 8 3 8 1 4 1

27 ਅੱਖਰ D ਦਾ ਕੋਡ ਦੱਸੋ।

- 1) 5
- 2) 8
- 3) 6
- 4) 7

28 ਅੱਖਰ ਦਾ R ਕੋਡ ਦੱਸੋ?

- 1) 3
- 2) 6
- 3) 7
- 4) 4

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 29-30 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਸੰਭਾਵੀਂ ਉਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਉਤਰ ਲੱਭੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਵਰਣਮਾਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।

- 29 A) wasp
B) war
C) wrinkle
D) waste

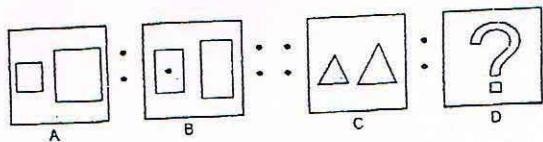
- A) i, ii, iv, iii
B) i, iii, ii, iv
C) ii, i, iii, iv
D) ii, i, iv, iii

- 30 A) Reserve
B) Replete
C) Repeat
D) Real

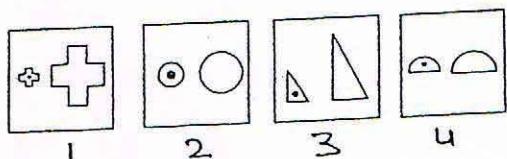
- A) iv, iii, i, ii
B) iv, ii, iii, i
C) iv, iii, ii, i
D) iv, i, ii, iii

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 31•32 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰਾਂ A ਅਤੇ B ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਉਹੀ ਸੰਬੰਧ ਚਿੱਤਰਾਂ C ਅਤੇ D ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ 1,2,3 ਅਤੇ 4 ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ।

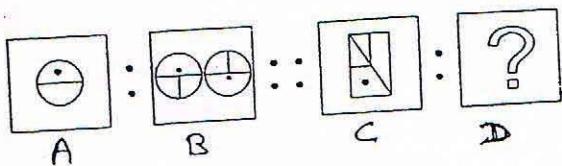
31 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

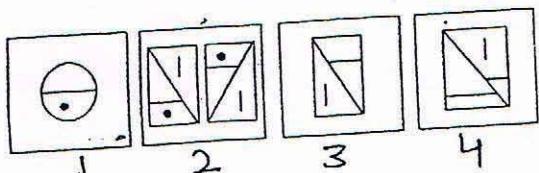
ਉਤਰ ਚਿੱਤਰ

32 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

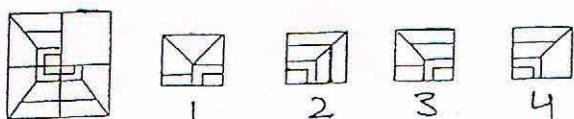

ਉਤਰ ਚਿੱਤਰ

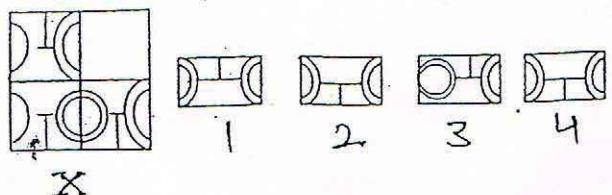

ਨਿਰਦੇਸ਼: (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 33-34) ਵਿਚ ਇਕ ਅਧੂਰਾ ਚਿੱਤਰ 'X' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਲਪ 1 ਤੋਂ 4 ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

33

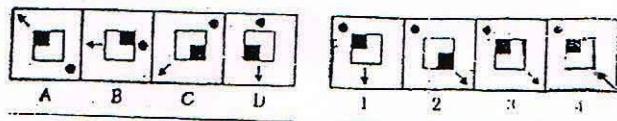

34

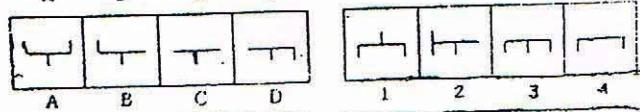

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (35-36) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਚਿੱਤਰ ਇੱਕ ਲੜੀ (ਕ੍ਰਮ) ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਇਸ ਲੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰੰਤਰ ਚਲਾਏਗਾ।

35

36

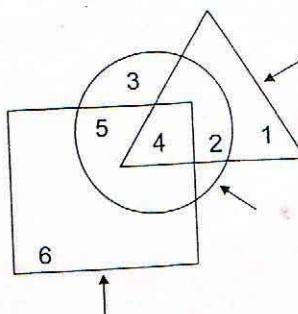
37 . ਰਮੇਸ਼ 1 ਕਿ.ਮੀ. ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਚਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਕੇ 6 ਕਿ.ਮੀ. ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹ ਪੂਰਬ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 2 ਕਿ.ਮੀ. ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 10 ਕਿ.ਮੀ. ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ।

- (1) 19 ਕਿ.ਮੀ.
- (2) 5 ਕਿ.ਮੀ.
- (3) 7 ਕਿ.ਮੀ.
- (4) 9 ਕਿ.ਮੀ.

38 . ਸਿੰਦਕ ਯੁਵਰਾਜ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ। ਯੁਵਰਾਜ, ਸੁਭਾਸ਼ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਸੁਭਾਸ਼, ਪੂਨਮ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ। ਯੁਵਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮੇ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਅਭਿਨੂਰ ਹੈ। ਪੂਨਮ, ਅਭਿਨੂਰ ਦੀ ਕੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

- (ਉ) ਭੈਣ
- (ਅ) ਨਨਾਣ
- (ਇ) ਭੂਆ
- (ਸ) ਮਾਂ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (39-40) ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਭੁਸ = ਇਜਨੀਅਰ, ਵਰਗ = ਡਾਕਟਰ, ਅਤੇ ਚੱਕਰ = ਪਤੰਚਰਕਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਚਿੱਤਰ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (39-40) ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੱਭੋ।

39. ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਸਿਰਫ਼ ਪਤੱਰਕਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- 1) 4
- 2) 5
- 3) 2
- 4) 3

40. ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਕਟਰ ਕਿੱਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- 1) 1
- 2) 3
- 3) 5
- 4) 6

41. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਅੰਗੋਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ 'OBSTETRICIAN' ਤੋਂ
ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ
ਸਕਦਾ।

- 1) SIREN
- 2) RETAIN
- 3) SOBER
- 4) TERMITE

42. ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਹੈ।
ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ
ਉਮਰ 24 ਸਾਲ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਦੀ ਉਮਰ 9 ਸਾਲ
ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

- 1) 14 ਸਾਲ
- 2) 10 ਸਾਲ
- 3) 11 ਸਾਲ
- 4) 12 ਸਾਲ

43. ਜੇਕਰ SIKKIM = THLJYL ਤਾਂ TRAINING =?

- 1) SQBHOHOH
- 2) UQBHOHOF
- 3) UQBJOHHO
- 4) UQHBHOFO

44. ਜੇਕਰ JUDICIAL = LAUJICID ਤਾਂ GLORIOUS =?

- 1) LGORIOUS
- 2) SULGOIRO
- 3) SUGLORIO
- 4) ORIOGLUS

45. ਜੇਕਰ VENUS = WFOVT ਤਾਂ SHANKY =?

- 1) TIBOLZ
- 2) TJCOMY
- 3) RICOLZ
- 4) PIBOKY

46. ਜੇਕਰ FIVE = 21, ਤਾਂ FOUR =?

- 1) 25
- 2) 27
- 3) 30
- 4) 36

47. ਜੇਕਰ BAG = 4149, ਤਾਂ ADD =?

- 1) 16161
- 2) 16461
- 3) 25251
- 4) 11616

48. ਜੇਕਰ MN = 182, EK = 55 ਹੋਵੇ ਤਾਂ TU =?

- 1) 420
- 2) 240
- 3) 410
- 4) 840

ਨਿਰਦੇਸ਼: ਪ੍ਰਸ਼ਨ 49-50 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਠੀਕ
ਸੀਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ 1,2,3 ਅਤੇ 4
ਵਿਚੋਂ ਲੱਭੋ।

49. MAGAZINE

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

50. WHITE

- 1) WHITE
- 2) WHITE
- 3) WHITE
- 4) ETIHW

SAMPLE PAPER – ENGLISH
CLASS-X

Read the comprehension passage and answer the following questions:-

1. My life took a new turn. Naeem provided everything needed for painting and when the hospital attendants cried out in surprise as they entered the room, he made them quiet. Then the miracle started, with eager but almost trembling finger, I started drawing a scene I had once admired. I laboured on and on sketching the scene from the canvas of my memory on the paper, too absorbed to think of my blindness. I finished the scene and in a shaky voice called for Naeem. He bounded to my bed, for a while I heard nothing. My heart sank. "I must have bungled it" I thought. Then his voice broke the silence. "it is marvellous". It's unbelievable, you're a genius man, a genius, who would say you are blind.

Q51. Who provided the writer with the colours?

- a. The doctor
- b. The nurse
- c. Naeem
- d. Hospital attendants.

Q52. According to the writer what was the miracle?

- a. His writing a story.
- b. His gaining back his eyesight.
- c. His inability to do anything.
- d. His ability to draw a scene.

Q53. The word bungled means:

- a. To perform a task incompletely and badly.
- b. To act nicely.
- c. To perform a task completely.
- d. To be skilful at something.

Q54. Why was the writer's painting a picture a miracle?

- a. The writer was not a skilful painter
- b. The writer was blind
- c. The writer was a good painter
- d. The writer had not painted before.

Q55. Naeem's reaction to the scene was that it was marvellous. It means:

- a. The painting was not good.
- b. The painting lacked colour
- c. The painting was satisfactory.
- d. The painting was wonderful

Read the passage given below and answer the following questions:

2. One day Pakhom was sitting at home when a peasant passing through the village happened to call in. He was allowed to stay the night and supper was given to him. Pakhom had a talk with the peasant and asked him where he came from. The stranger answered that he came from Volga, where he had been working. One word led to another, and the man went on to say that many people were settling in those parts. The land was so good that the rye sown on it grew as high as a horse and so thick that five cuts of a sickle made a sheaf. One peasant, he said, had brought nothing with him but his bare hands and now he had six horses and two cows of his own. Pakhom's heart kindled with desire.

Q56. Who came to visit Pakhom one day?

- a. His close friend
- b. His neighbour
- c. A peasant passing by
- d. A beggar in need

Q57. Where was the peasant from?

- a. He was from Pakhom's village
- b. He was from Volga
- c. He was from the city
- d. He was from a nearby village

Q58. The land according to the peasant was so good there that:

- a. Nothing grows on that land
- b. The land has been abandoned by villagers
- c. Rye grown on it grew as high as a horse
- d. Water is not needed to grow anything

Q59. The peasant was given _____ before going to bed.

- a. Breakfast
- b. Lunch
- c. Brunch
- d. Supper

Q60. Pakhom's heart kindled with desire means:

- a. He wanted to earn more
- b. He wanted to stay where he was
- c. He wanted to rob the peasant
- d. He was satisfied with his living

Choose the correct options from the ones given below:

61. "Hurrah! We have won the match". What kind of sentence is this?

- a. Assertive
- b. Interrogative
- c. Exclamatory
- d. imperative

Choose the negative sentence from the ones given to you.

62. She may resign the post.

- a. She will resign the post
- b. She may or may not resign the post
- c. She will not resign the post
- d. She may not resign the post

Fill in the blank with the correct option given below:

63. What is the _____ information?

- a. Further
- b. Latest
- c. Last
- d. Farther

Fill in the blank with the correct determiner:

64. _____ seat in the house was occupied.

- a. Many
- b. The
- c. Every
- d. Much

ਜਮਾਤ ਦੱਸਵੀ

ਪੇਪਰ ਪੰਜਾਬੀ

ਪੈਰੂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ

ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਮਗਰੋ ਪਿੰਡ ਸੁਧਾਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਕੀਮਾ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਬੜਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਨੇ ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਖੁਲ ਗਏ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਕਾਲਜ ਵੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪੇਡੂ ਝਗੜੇ ਨਿਬੇੜਨ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਡੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫਜੂਲ ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤਾਲੀਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਖਬਾਰਾਂ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਖੁਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਕੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟਰੈਕਟਰ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਨਾਲ ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-65) ਪਿੰਡ ਸੁਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਕਦੇ ਚਾਲੂ ਹੋਈਆ?

ਉ) ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ

ਅ) ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਇ) 19^{ਵੀਂ} ਸਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ

ਸ) 1995 ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-66) ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉ) ਪੇਡੂ ਝਗੜੇ ਨਿਬੇੜਨਾ

ਅ) ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣਾ।

ਇ) ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣਾ

ਹ) ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-67 ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਉ) ਨਸ਼ਿਆ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣਾ

ਅ) ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਫਜੂਲ ਖਰਚੀ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼

ਇ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਧਨਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ

ਹ) ਲੜਾਈ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ-68 ਅੱਜਕੱਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- ਉ) ਨਹਿਰਾ ਰਾਹੀਂ ਅ) ਖੂਹਾਂ ਰਾਹੀਂ
ਇ) ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ) ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-69 ”ਤਾਲੀਮ” ਸੁਬਦਾਂ ਦਾ ਠੀਕ ਅਰਥ ਦੱਸੋ?

- ਉ) ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਅ) ਸਿੱਖਿਆ
ਇ) ਅਕਲਮੰਦ ਹ) ਸਾਫ਼ ਸੁਖਰਾ

ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ

ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਅੱਠ ਹੋਰ ਧਰਤੀਆ ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮ ਰਹੀਆ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਜਰੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਬਹੁਤ ਵਧਿਆ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਕਿ ਸੂਰਜ ਦਾ ਨਿਘ ਹੀ ਨਾ ਪੁੱਜੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੰਨੀ ਕੋਲ ਕਿ ਗਰਮੀ ਝੁਲਸ ਹੀ ਦੇਵੇ। ਧਰਤੀ ਦੁਆਲੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਹੈ। ਪਤਲੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ”ਚੋ ਸੂਰਜ ਦੀਆ ਕਿਰਨਾ ਵਧੀਕ ਮਾਤਰਾ ”ਚ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਹੀ ਸੰਘਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਰਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਤੇ ਪੁੱਜਣੀਆ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਉਤੇ ਬਰਫਾਨੀ ਠੰਢ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਵਾਯੂਮੰਡਲ, ਨਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸੰਘਣਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤ ਪਤਲਾ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਫਲਣ, ਫੈਲਣ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਢੁੱਕਵਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ, ਸਿਰਫ਼ ਧਰਤੀ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਤਿੰਨਾਂ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਠੋਸ, ਬਰਫ, ਤਰਲ ਜਲ ਅਤੇ ਗੈਸੀ ਜਲ-ਵਾਸੁਪ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: 70 ਜੇ ਸਾਡਾ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਬਹੁਤ ਪਤਲਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ?

- ਉ) ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਝੁਲਸ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ।
ਅ) ਧਰਤੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ।
ਇ) ਵਰਖਾ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ।
ਸ) ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀਆ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:71 ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਜਲ ਕਿਹੜੇ-2 ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

- ਉ) ਤਰਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।
ਅ) ਠੋਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।
ਇ) ਠੋਸ, ਤਰਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।
ਸ) ਤਰਲ ਅਤੇ ਠੋਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-72 ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਕਿੰਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ?

ਉ) ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਅੱਠ ਗ੍ਰਹਿ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ।

ਅ) ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਛੇ ਗ੍ਰਹਿ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ।

ਈ) ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਨੋ ਗ੍ਰਹਿ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ।

ਹ) ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਸੱਤ ਗ੍ਰਹਿ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-73 ਧਰਤੀ ਦੁਆਲੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ?

ਉ) ਪਤਲਾ, ਅ) ਸੰਘਣਾ ਈ) ਜਿਆਦਾ ਪਤਲਾ ਸ) ਨਾ ਸੰਘਣਾ ਨਾ ਪਤਲਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-74 ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ?

ਉ) ਠੰਢ ਦਾ ਦਰਜਾ ਅ) ਗਰਮੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਈ) ਬਾਰੇਸ਼ ਦਾ ਦਰਜਾ ਸ) ਪੱਤਲੜ ਦਾ ਦਰਜਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-75 ਨਾਂਵ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ?

ਉ) ਦੋ ਅ) ਚਾਰ ਈ) ਪੰਜ ਸ) ਛੇ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-76 ਗੁਰਮੁੱਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਲਗਾਤਰ ਹਨ?

ਉ) ਦੋ ਅ) ਤਿੰਨ ਈ) ਇੱਕ ਸ) ਚਾਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-77 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪੜਨਵਾਂ ਚੁਣੋ?

1) ਮਿਰਚ ਅ) ਦਿੱਲੀ ਈ) ਫੁੱਲ ਸ) ਆਪ

आप का मुँह हमारा निवास स्थान है। हम आपके सेवक हैं। हमारी टीम के 32 सदस्य होते हैं। हमारा मुख्य काम भोजन को पचाना है। आगे के चपटे सदस्य भोजन को छोटे-छोटे टुकड़ों में काटते हैं। चपटे सदस्यों की कुल संख्या आठ होती है: चार ऊपर और चार नीचे। इन्हीं के साथ चार नुकीले सदस्य होते हैं: दो ऊपर और दो नीचे। इनके आगे भोजन को पीसने वाले आठ सदस्य होते हैं। सभी सदस्य मिलकर भोजन को बहुत बारीक-बारीक कणों में विभाजित कर देते हैं। चबाकर खाने से भोजन स्वादिष्ट लगता है। बिना चबाये भोजन को निगलना भी कठिन है और चबाना भी। भोजन को चबाने के अतिरिक्त सही ढंग से बोलने तथा शब्दों के ठीक उच्चारण के लिए हमारा होना बहुत ज़रूरी है।

78. इस गद्यांश में 'सेवक' किसे कहा गया है ?

- (i) मुँह (ii) भोजन (iii) दाँत (iv) टुकड़ों को

७९. भोजन को छोटे-छोटे टुकड़ों में कौन काटता है ?

- (i) आगे के चपटे दाँत (ii) ऊपर के दाँत (iii) नीचे के दाँत (iv) नुकीले दाँत

80. आगे के चपटे दाँत भोजन को छोटे-छोटे टुकड़ों में क्या करते हैं ?

- (i) पीसते हैं (ii) निगलते हैं (iii) काटते हैं (iv) चबाते हैं

81. 'स्वादिष्ट' का अर्थ है -

- (i) मीठ (ii) नमकीन (iii) मङ्गेदार (iv) मसालेदार

82. “कठिन” शब्द का विपरीत अर्थ ढूँढ़कर लिखें।

- (i) आगे (ii) मुश्किल (iii) सरल (iv) कठिनता

जीवन में कुछ करना चाहते हो, कुछ कर दिखाना चाहते हो तो जिस काम के लिए जो समय निश्चित करो, उसी समय में उसे कर डालो। आपका परिश्रम तभी सफल होगा यदि सब काम समय पर करोगे। कहावत है – “जो लोग समय को नष्ट करते हैं, समय उनको नष्ट करता है और जो समय को बचाते हैं, समय उनको बचाता है।” प्रायः सभाओं में भी समय का ध्यान नहीं रखा जाता। प्रबन्धक सोचते हैं कि कार्यक्रम शुरू होने से एक घंटा पहले का समय लोगों को बताया जाए तो लोग ठीक समय पर आ जाएँगे। लोग सोचते हैं कि घंटा भी देरी से चलें, क्योंकि कार्यक्रम देर से शुरू होगा। भाषणकर्ता भी देरी से पहुँचते हैं। सच पूछो तो भाषणकर्ता को श्रोताओं पर और श्रोताओं को भाषणकर्ता पर यह विश्वास नहीं रहा कि वे समय पर आएंगे भी। उनके मन में समय का कोई महत्व नहीं है।

83. जीवन में कुछ बनने के लिए क्या ज़रूरी है ?

- (i) काम के बारे में सोचना (ii) काम के बारे में बातें करना (iii) काम करना (iv) समय पर काम करना

84. प्रबन्धक कौन होता है ?

- (i) भाषण देने वाला (ii) भाषण सुनने वाला (iii) समय का पालन करने वाला (iv) प्रबन्ध करने वाला

85. श्रोता कौन होता है ?

- (i) सुनने वाला (ii) देखने वाला (iii) देरी से आने वाला (iv) समय पर आने वाला

86. 'परिश्रम' का पर्यायवाची शब्द चुनकर लिखिए।

- (i) आलस्य (ii) मेहनती (iii) मेहनत (iv) सफल

87. इस गद्यांश में किसके महत्व पर प्रकाश डाला गया है?

- (i) जीवन (ii) सफलता (iii) समय (iv) परिश्रम

सहयोग एक प्राकृतिक नियम है, यह कोई बाहरी या बनावटी तत्व नहीं है। प्रत्येक पदार्थ और प्रत्येक व्यक्ति का प्रत्येक काम आन्तरिक सहयोग पर अवलम्बित है। किसी भी मशीन को लें, उसके पुर्जा और मशीन में अंगांगी भाव का सम्बन्ध है। यदि उसका एक पुर्जा भी खराब हो जाए तो वह मशीन चल नहीं सकती। हम अपने शरीर को ही लें। ऊँख, कान, हाथ, पाँव आदि इसके विभिन्न अंग हैं, शरीर अंगी हैं। वे परस्पर सहयोग द्वारा शरीर का धारण और पोषण करते हैं। किसी अंग पर चोट आती है तो मन एकदम वहाँ पहुँच जाता है। पहले क्षण ऊँख वहाँ देखती है और दूसरे क्षण हाथ सहायता के लिए वहाँ पहुँच जाता है। इसी तरह समाज और व्यक्ति का सम्बन्ध है। समाज शरीर है तो व्यक्ति उसका अंग है। जिस प्रकार शरीर को स्वस्थ रखने के लिए अंग परस्पर सहयोग करते हैं, उसी तरह समाज के विकास के लिए व्यक्तियों का आपसी सहयोग अनिवार्य है। शरीर की पूर्णता अंगों के सहयोग से मिलती है, समाज की पूर्णता व्यक्तियों के सहयोग से मिलती है। प्रत्येक व्यक्ति जो जहाँ पर भी है, अपना काम ईमानदारी और लगन से करता रहे तो समाज फलता-फूलता है।

88. शरीर के अंग किस प्रकार शरीर का धारण और पोषण करते हैं ?

- (i) मशीन द्वारा (ii) पुर्जा द्वारा (iii) सहयोग द्वारा (iv) असहयोग द्वारा

89. समाज कब फलता फूलता है ?

- i) जब सभी मरीनों से काम करें।
 - (ii) जब सभी मरीनों के पुर्जे ठीक हों।
 - (iii) जब सभी अपना काम ईमानदारी और लगन से करें।
 - (iv) जब मरीनों और पुर्जों में अंगागी भाव का सम्बन्ध हो।

90. 'समाज' शब्द का सही विशेषण शब्द चुनकर लिखें -

- (i) समाजकीय (ii) समाजिक (iii) सामाजिक (iv) समाजनीय

118. ਕੀੜੇ-ਮਕੌੜਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਲ ਤਿਆਗ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਅੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:
- 1) ਨੈਫਰੀਡੀਆ
 - 2) ਮੈਲਪਿਗੀ ਟਿਬਿਊਲ
 - 3) ਲਾਟ-ਸੈਲ
 - 4) ਨੈਫਰੋਨ
119. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਫਲ ਕੁਦਰਤੀ ਪਾਰਥੀਨੋਕਾਰਪਿਕ ਫਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 1) ਸੇਬ
 - 2) ਕੇਲਾ
 - 3) ਆਰਕਿਡ
 - 4) ਅੰਗੂਰ
120. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ੀ ਅੰਗ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ।
- 1) ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਖੰਭ ਅਤੇ ਚਮਗਿੱਦੜ ਦੇ ਪਰ (ਅਗਲੇ ਪੈਰ)
 - 2) ਵੇਲੂ ਦੇ ਫਲਪਰ ਅਤੇ ਮਨੁਖ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ
 - 3) ਅੱਖ ਦਾ ਕੋਇਆ
 - 4) ਕਬੂਤਰ ਅਤੇ ਟਿੱਡੇ ਦੇ ਖੰਭ
121. ਪੈਨਿਸਲੀਅਮ ਅਤੇ ਐਸਪਰਜਿਲਸ ਕਿਸ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।
- 1) ਲਾਈਕਣ
 - 2) ਫੰਜਾਈ
 - 3) ਕਾਈ
 - 4) ਬਾਇਉਫਾਈਟਾ
122. ਸੈਲਾਮੈਡਰ, ਜੰਤੂ-ਜਗਤ ਦੀ ਕਿਸ ਸ੍ਰੋਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।
- 1) ਮੱਛੀਆਂ
 - 2) ਐਫਿਬੀਆ
 - 3) ਰੈਪਟਿਲੀਆ
 - 4) ਮੈਮੋਲੀਆ
123. ਸੁੱਧਣ-ਖੰਨ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
- 1) ਅਗਲਾ ਦਿਮਾਗ
 - 2) ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਦਿਮਾਗ
 - 3) ਪਿਛਲਾ ਦਿਮਾਗ
 - 4) ਸੁਖਮਨਾ ਨਾੜੀ
124. ਦਿਲ ਦੇ ਨੌਜੇ ਕਿਹੜੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹੈ:
- 1) ਥਾਈਰਾਈਡ
 - 2) ਪਿਟੂਈਟਰੀ ਗ੍ਰੰਥੀ
 - 3) ਹਾਈਪੋਥਾਲਾਮਸ
 - 4) ਬਾਇਮਸ
125. ਜਦੋਂ ਗੁਣਸੂਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਟੋਮੀਅਰ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਣਸੂਤਰ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਹੋਵੇਗੀ।
- 1) ਮੈਟਾਸੈਟਰਿਕ
 - 2) ਸਬਮੈਟਾਸੈਟਰਿਕ
 - 3) ਟੀਲੋਸੈਟਰਿਕ
 - 4) ਐਕਰੋਸੈਟਰਿਕ
126. ਪੁਨਰ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਲਹਿਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ?
- 1) ਭਾਰਤ
 - 2) ਫਰਾਂਸ
 - 3) ਇਟਲੀ
 - 4) ਜਨਮਨੀ
127. ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦਾ ਕਾਲ ਕੀ ਹੈ ?
- 1) 1901 ਈ: ਤੋਂ 1914 ਈ:
 - 2) 1914 ਈ: ਤੋਂ 1918 ਈ:
 - 3) 1918 ਈ: ਤੋਂ 1922 ਈ:
 - 4) 1922 ਈ: ਤੋਂ 1926 ਈ:
128. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ?
- 1) ਨੈ-ਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ
 - 2) ਬੰਗਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਸਭਾ
 - 3) ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ
 - 4) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ
129. ਅਕਬਰ ਅਤੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਕਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀਨ ਸਨ ?
- 1) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
 - 2) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
 - 3) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
 - 4) ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਜੀ
130. ਕਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਮੰਜੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ?
- 1) ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ
 - 2) ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ
 - 3) ਗੁਰੂ ਹਰ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ
 - 4) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
131. ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਕਿਸਨੇ ਰੱਖਿਆ ?
- 1) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ
 - 2) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ
 - 3) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ
 - 4) ਸਾਈ ਮੀਆਮੀਰ ਜੀ ਨੇ
132. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅੰਗਜੇਬ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਖਤ ਲਿਖਿਆ ?
- 1) ਹੁਕਮਨਾਮਾ
 - 2) ਜਫਰਨਾਮਾ
 - 3) ਬਚਿੰਤਰਨਾਟਕ
 - 4) ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ
133. ਬਿਦੇ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨਾਲ ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ?
- 1) ਸਰਹਿਦ
 - 2) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
 - 3) ਚੱਪੜ-ਚਿੜੀ
 - 4) ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ
134. ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ ?
- 1) ਡਾ. ਸਤਿਆਪਾਲ ਨੇ
 - 2) ਸਰਦਾਰ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ
 - 3) ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ
 - 4) ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਨੇ
135. ਚਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਿਹੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਾਲ ਸੀ ?
- 1) ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ
 - 2) ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸੌਚਾ ਸੌਦਾ
 - 3) ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ
 - 4) ਦਰਬਾਰ ਸਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
136. ਅਜਾਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਨਦੀ ਯਾਟੀ ਯੋਜਨਾ ਕਿਹੜੀ ਸੀ ?
- 1) ਦਮੋਦਰ ਨਦੀ ਯਾਟੀ
 - 2) ਬਿਆਸ
 - 3) ਤੁੰਗਬਦਰਾ
 - 4) ਰਿਹੰਦ
137. ਸ਼ਿਪਕੀ ਲਾ ਦਰਵਾ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈ ?
- 1) ਕਸ਼ਮੀਰ
 - 2) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
 - 3) ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
 - 4) ਸਿੱਕਿਮ
138. ਕੌਂਕਣ ਰੇਲਵੇ ਮਾਰਗ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?
- 1) 700 ਕਿ: ਮੀ:
 - 2) 820 ਕਿ: ਮੀ:
 - 3) 560 ਕਿ: ਮੀ:
 - 4) 760 ਕਿ: ਮੀ:
139. ਕੋਲਕਾਤਾ ਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਕਿਸ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ?
- 1) ਜਮਨਾ
 - 2) ਗੋਦਾਵਰੀ
 - 3) ਹੁਗਲੀ
 - 4) ਬ੍ਰਾਹਮੁੱਤਰ
140. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਕਦੋਂ ਬਣਿਆ ?
- 1) 1853
 - 2) 1958
 - 3) 1859
 - 4) 1866
141. ਕਿਸ ਕੇਂਦਰ ਸਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਣ ਹਨ ?
- 1) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
 - 2) ਪਾਂਡੀਚਰੀ
 - 3) ਦਾਦਰ ਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ
 - 4) ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ
142. ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਗੈਰ ਪਰਿਪਾਗਤ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
- 1) ਕੋਲਾ
 - 2) ਨੈਚੂਰਲ ਗੈਸ
 - 3) ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ
 - 4) ਪੈਣ-ਸ਼ਕਤੀ
143. ਮਾਉਂਟ ਐਵਰੈਸਟ ਦੀ ਉਚਾਈ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?
- 1) 9848 ਮੀਟਰ
 - 2) 7048 ਮੀਟਰ
 - 3) 8848 ਮੀਟਰ
 - 4) 6848 ਮੀਟਰ
144. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰੀਦ ਦੀ ਫਸਲ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?
- 1) ਜੌ
 - 2) ਛੋਲੇ
 - 3) ਸਰੋ
 - 4) ਚਾਵਲ
145. ਮੈਂਗਨੀਜ਼ ਦੀ ਕੱਚੀ ਧਾਤ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ?
- 1) ਪਹਿਲਾ
 - 2) ਤੀਸਰਾ
 - 3) ਦੂਜਾ
 - 4) ਚੌਥਾ
146. ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰਾਜ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣ ਕੇ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ?
- 1) ਰਾਜਸਥਾਨ
 - 2) ਉਤਰਪ੍ਰਦੇਸ਼
 - 3) ਗੁਜਰਾਤ
 - 4) ਪੰਜਾਬ
147. ਸ਼ੈਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ?
- 1) ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਲਲ
 - 2) ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ
 - 3) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ
 - 4) ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ
148. ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਬਾਨੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- 1) ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ
 - 2) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ
 - 3) ਸ੍ਰੀ ਪੀ ਐਨ ਭਗਵਤੀ
 - 4) ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ
149. ਏਸ਼ੀਆ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ?
- 1) ਸਿੰਘਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ
 - 2) ਰਾਸ਼ਟਰ ਮੰਡਲ
 - 3) ਸਾਰਕ
 - 4) ਨਾਟੇ
150. ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਕਿਥੇ ਹੈ ?
- 1) ਹੋਗ
 - 2) ਗੈਮ
 - 3) ਵਿੱਗਿਗਟਨ
 - 4) ਲੰਡਨ
151. ਨਵੰਬਰ-ਦਸੰਬਰ 2012 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ 2 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਰਾਈਆਂ ?
- 1) ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਮਹਾਂਗਸ਼ਟਰ
 - 2) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ
 - 3) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ
 - 4) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ

152. ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮੱਝਤਾ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ?

- 1) 1962, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਕਾਰ
- 2) 1971, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ
- 3) 1970, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਗਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ
- 4) 1954, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਕਾਰ

153. ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਹਰ ਸਾਲ ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- 1) 5 ਸਤੰਬਰ
- 2) 10 ਦਸੰਬਰ
- 3) 26 ਜਨਵਰੀ
- 4) 5 ਮਈ

154. ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?

- 1) 12
- 2) 13
- 3) 14
- 4) 11

155. ਕਿਸ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੈ ?

- 1) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
- 2) ਪਾਂਡੀਚੌਰੀ
- 3) ਦਿੱਲੀ
- 4) ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ

156. ਮੰਗ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਉਲਟਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ?

- 1) ਪੁਰਤੀ
- 2) ਉਪਭੋਗ
- 3) ਉਦ੍ਘਮੀ
- 4) ਕੀਮਤ

157. ਕਿਹੜੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੂਰਜ ਕੰਟਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

- 1) ਪ੍ਰੀਜ਼ੀਵਾਦੀ
- 2) ਸਮਾਜਵਾਦੀ
- 3) ਮਿਸ਼ਨਿਤ
- 4) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

158. ਨੋਟ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਹੈ ?

- 1) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
- 2) ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ (R.B.I.)
- 3) ਵਧਾਰਕ ਬੈਂਕ
- 4) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

159. ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਆਮਦਨ 2,00,000 ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਜਨਸੰਖਿਆ 10,000 ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

- 1) 2000 ਰੁ.
- 2) 20 ਰੁ.
- 3) 1000 ਰੁ.
- 4) 200 ਰੁ:

160. ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ 100 ਕਰੋੜ ਰੁ.: ਤੋਂ ਵਧਕੇ 200 ਕਰੋੜ ਰੁ.: ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਸਿਟੇ ਵਜੋਂ ਬੱਚਤ 20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀਮਾਂਤ ਬੱਚਤ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

- 1) 40 %
- 2) 30 %
- 3) 80 %
- 4) 60 %

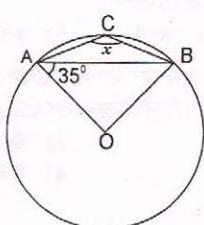
161. ਸੰਖਿਆ π ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ ?

- 1) ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ
- 2) ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਕ ਸੰਖਿਆ
- 3) ਪਹਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆ
- 4) ਅਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆ

162. $0.\overline{6} + 0.\overline{35}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

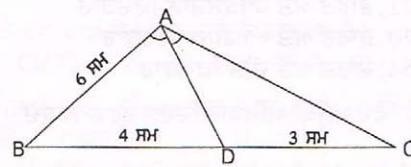
- 1) 0.41
- 2) $0.\overline{41}$
- 3) $\frac{101}{99}$
- 4) $\frac{97}{99}$

163. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ, O ਚੱਕਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ ਅਤੇ AB ਚੱਕਰ ਦੀ ਜੀਵਾ (ਵਰਤਰ) ਹੈ। ਜੇਕਰ $\angle OAB = 35^\circ$ ਅਤੇ $\angle ACB = x$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) 120°
- 2) 125°
- 3) 135°
- 4) 110°

164. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ, $\triangle ABC$ ਵਿੱਚ AD, $\angle A$ ਦਾ ਸਮੁਦ੍ਰਭਾਜਕ ਹੈ ਅਤੇ $AB = 6$ ਸਮ; $BD = 4$ ਸਮ ਅਤੇ $DC = 3$ ਸਮ ਹੈ ਤਾਂ AC ਦਾ ਲੰਬਾਈ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

- 1) 4 ਸਮ
- 2) 5 ਸਮ
- 3) 5.5 ਸਮ
- 4) 4.5 ਸਮ

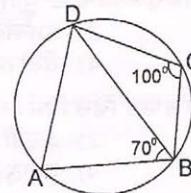
165. ਇੱਕ ਵਰਗ ਦਾ ਵਿਕਰਣ $14\sqrt{2}$ ਸਮ ਦਾ ਹੈ। ਵਰਗ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) 392 ਸਮ^2
- 2) 280 ਸਮ^2
- 3) 180 ਸਮ^2
- 4) 196 ਸਮ^2

166. ਇੱਕ ਘੜੀ ਦੀ ਮਿਟਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਈ 6 ਸਮ ਲੰਬੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਈ ਦੁਆਰਾ 9:00 AM ਤੋਂ 9:35 AM ਤੱਕ ਬਣਾਏ ਅਰਧ ਵਿਆਸੀ ਢੰਡ (sector) ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) 50 ਸਮ^2
- 2) 56 ਸਮ^2
- 3) 60 ਸਮ^2
- 4) 66 ਸਮ^2

167. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ, ABCD ਇੱਕ ਚੱਕਰੀ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ $\angle ABD = 70^\circ$ $\angle BCB = 100^\circ$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ $\angle ADB$ ਦਾ ਮਾਪ ਕਿੰਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) 30°
- 2) 40°
- 3) 45°
- 4) 50°

168. ਇੱਕ ਲੰਬ ਚੱਕਰੀ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਉਚਾਈ 3 ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪ 20 ਮੀਟਰ ਹੈ। ਲੰਬ ਚੱਕਰੀ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਵਕਰ ਸੌਤਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) 132 ਮੀਟਰ^2
- 2) $\frac{3}{4}\pi \text{ ਮੀਟਰ}^2$
- 3) $44\pi \text{ ਮੀਟਰ}^2$
- 4) 66 ਮੀਟਰ^2

169. ਇੱਕ ਘਣ ਦਾ ਵਿਕਰਣ $\sqrt{12}$ ਸਮ ਲੰਬਾ ਹੈ। ਉਸ ਘਣ ਦਾ ਆਇਤਨ ਕਿੰਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) 12 ਸਮ^3
- 2) 8 ਸਮ^3
- 3) 15 ਸਮ^3
- 4) 24 ਸਮ^3

170. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬੀਜ ਗਣਿਤਕ ਵਿਅੰਜਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਹੁਪਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- 1) $\sqrt{3}x^3 + \sqrt{7}x + 8$
- 2) $5x^2 + \sqrt{7}x + 7$
- 3) $\sqrt{6}x^4 + \sqrt{8}x - 6$
- 4) $x^2 + 17x - 2$

171. 'a' ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਲ ਲਈ $x=6$ ਬਹੁਪਦ $x^2-2x-24$ ਅਤੇ x^2-ax-6 ਦਾ ਮਹੱਤਮ ਸਮਾਪਵਰਤਕ (H.C.F) ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) a=3
- 2) a=4
- 3) a=5
- 4) a=6

172. ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 12:17:25 ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਰਿਮਾਪ 540 ਸਮ ਹੈ। ਇਸ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਕਿੰਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) 5400 ਸਮ²
- 2) 9000 ਸਮ²
- 3) 8000 ਸਮ²
- 4) 8400 ਸਮ²

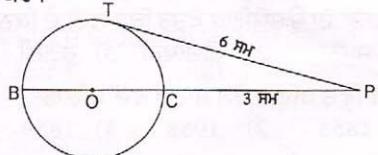
173. ਇੱਕ ਬੈਗ ਵਿੱਚ 3 ਲਾਲ ਅਤੇ 5 ਕਾਲੀਆਂ ਗੋਂਦਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਬੈਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੋਂਦ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ (at random) ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੋਂਦ ਦੇ ਲਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

1)	$\frac{5}{8}$	2)	$\frac{3}{5}$
3)	$\frac{3}{8}$	4)	$\frac{5}{3}$

174. 50 ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ (Prime Numbers) ਹਨ ?

- 1) 15 2) 17 3) 18 4) 19

175. ਇੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ, O ਚੱਕਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ PT ਚੱਕਰ ਦੇ ਬਿੰਦੂ T ਤੇ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ $PT=6$ ਸਮ, $CP=3$ ਸਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਚੱਕਰ ਦਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- 1) 4.5 ਸਮ 2) 4 ਸਮ 3) 5 ਸਮ 4) 5.5 ਸਮ

176. ਇਕ $\triangle OPQ$ ਵਿੱਚ $\angle P$ ਸਮਕੋਣ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ $OP=7$ ਸਮ ਅਤੇ $OQ=PQ=1$ ਸਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ $\sin \theta$ ਦਾ ਮਾਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

1)	$\frac{2}{25}$	2)	$\frac{7}{25}$
3)	$\frac{24}{25}$	4)	$\frac{1}{25}$

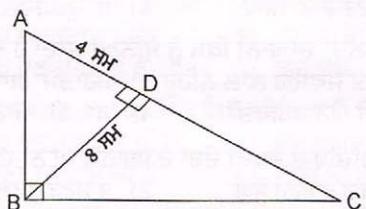
177. ਜੇਕਰ $2+3+4+5+6+\dots+100=x$ ਹੈ ਤਾਂ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- 1) 4315 2) 5000
3) 5049 4) 5200

178. x-ਯੂਰੇ ਦੇ ਉਹ ਬਿੰਦੂ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜੋ $(2,-5)$ ਅਤੇ $(-2,9)$ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੋਵੇ।

- 1) (1,2) 2) (0,-7) 3) (-7,0) 4) (2,1)

179. ਇੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ $\angle ABC$, $\triangle ABC$ ਦਾ ਸਮਕੋਣ ਹੈ ਅਤੇ $BD \perp AC$, $AD=4$ ਸਮ ਅਤੇ $BD=8$ ਸਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ CD ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- 1) 16 ਸਮ 2) 14 ਸਮ 3) 10 ਸਮ 4) 9 ਸਮ

180. ਦੋ ਚੱਕਰਾਂ ਦੇ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 19 ਸਮ ਅਤੇ 9 ਸਮ ਹਨ। ਉਸ ਚੱਕਰ ਦਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜਿਸਦਾ ਪਰਿਮਾਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਚੱਕਰਾਂ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪਾਂ ਦੇ ਯੋੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ।

- 1) 10 ਸਮ 2) 20 ਸਮ 3) 28 ਸਮ 4) 24 ਸਮ

ਰਾਜ ਸਾਇੰਸ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ (ਐਸ. ਸੀ. ਈ. ਆਰ. ਟੀ.), ਪੰਜਾਬ
STATE INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION (SCERT), PUNJAB.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ-2013
PUNJAB STATE TALENT SEARCH EXAMINATION-2013

ਕਲਾਸ ਦੱਸਵੀ (ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ)

CLASS X (Answer Sheet)

ਨਿਰਦੇਸ਼

- ਕੇਵਲ ਕਾਲੇ ਜਾਂ ਨੀਲੇ ਥਾਲ ਪੋਅਇੰਟ ਧੈਨੇ
ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੋ।
- ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋ।
- ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖਾਨੇ
ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗੋਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਰੋ।
- ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਹੈ।

Sample Roll No ਨੂੰ ਲਈ ਰੋਲ ਨੰਬਰ.

ਸ਼੍ਰੀਨੀ ਕੇਡ	ਸਾਲ	ਜਿਲਾ ਕੇਡ	ਰੋਲ ਨੰਬਰ
1	0	1	3 0 2 0 5 2 4

● ① ● ① ① ① ①
② ● ② ② ② ②
③ ③ ③ ③ ③ ③
④ ④ ④ ④ ④ ④
⑤ ⑤ ⑤ ● ⑤ ⑤
⑥ ⑥ ⑥ ⑥ ⑥ ⑥
⑦ ⑦ ⑦ ⑦ ⑦ ⑦
⑧ ⑧ ⑧ ⑧ ⑧ ⑧
⑨ ⑨ ⑨ ⑨ ⑨ ⑨

Darken the Circle

ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਭਰੋ

ਜੇਕਰ ਰੋਲ ਨੰ :
If your
Roll No. Is
1013020524

Invigilator's Signature/ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਦਸਤਖਤ

Candidate's signature/ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ

D.O.B

रोल नंबर (10 अंकत विह)

ROLL NUMBER

स्टॉटी केंद्र माल तिला केंद्र वैल हैवर

1	0	1	3						
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

Day मित्री	Month मध्यीत	Year माल
D D	M M	Y Y Y Y
0 0	0 0	0 0 0 0
1 1	1 1	1 1 1 1
2 2	2 2	2 2 2 2
3 3	3 3	3 3 3 3
4 4	4 4	4 4 4 4
5 5	5 5	5 5 5 5
6 6	6 6	6 6 6 6
7 7	7 7	7 7 7 7
8 8	8 8	8 8 8 8
9 9	9 9	9 9 9 9

Category/वर्ग

(fill the circle applicable to you)
सही धना डरो।GEN जनरल SC अनुसुचित समी BC पंडितां स्थानीय Physically Handicapped स्मारीक विकलांग

MAT

प्रश्न Q No.	सही विकलप Correct Option
1	1 2 3 4
2	1 2 3 4
3	1 2 3 4
4	1 2 3 4
5	1 2 3 4
6	1 2 3 4
7	1 2 3 4
8	1 2 3 4
9	1 2 3 4
10	1 2 3 4
11	1 2 3 4
12	1 2 3 4
13	1 2 3 4
14	1 2 3 4
15	1 2 3 4
16	1 2 3 4
17	1 2 3 4
18	1 2 3 4
19	1 2 3 4
20	1 2 3 4
21	1 2 3 4
22	1 2 3 4
23	1 2 3 4
24	1 2 3 4
25	1 2 3 4
26	1 2 3 4
27	1 2 3 4
28	1 2 3 4
29	1 2 3 4
30	1 2 3 4
31	1 2 3 4
32	1 2 3 4
33	1 2 3 4
34	1 2 3 4
35	1 2 3 4
36	1 2 3 4
37	1 2 3 4
38	1 2 3 4
39	1 2 3 4
40	1 2 3 4
41	1 2 3 4
42	1 2 3 4
43	1 2 3 4
44	1 2 3 4
45	1 2 3 4

AND

प्रश्न Q No.	सही विकलप Correct Option
46	1 2 3 4
47	1 2 3 4
48	1 2 3 4
49	1 2 3 4
50	1 2 3 4
51	1 2 3 4
52	1 2 3 4
53	1 2 3 4
54	1 2 3 4
55	1 2 3 4
56	1 2 3 4
57	1 2 3 4
58	1 2 3 4
59	1 2 3 4
60	1 2 3 4
61	1 2 3 4
62	1 2 3 4
63	1 2 3 4
64	1 2 3 4
65	1 2 3 4
66	1 2 3 4
67	1 2 3 4
68	1 2 3 4
69	1 2 3 4
70	1 2 3 4
71	1 2 3 4
72	1 2 3 4
73	1 2 3 4
74	1 2 3 4
75	1 2 3 4
76	1 2 3 4
77	1 2 3 4
78	1 2 3 4
79	1 2 3 4
80	1 2 3 4
81	1 2 3 4
82	1 2 3 4
83	1 2 3 4
84	1 2 3 4
85	1 2 3 4
86	1 2 3 4
87	1 2 3 4
88	1 2 3 4
89	1 2 3 4
90	1 2 3 4

SAT

प्रश्न Q No.	सही विकलप Correct Option
91	1 2 3 4
92	1 2 3 4
93	1 2 3 4
94	1 2 3 4
95	1 2 3 4
96	1 2 3 4
97	1 2 3 4
98	1 2 3 4
99	1 2 3 4
100	1 2 3 4
101	1 2 3 4
102	1 2 3 4
103	1 2 3 4
104	1 2 3 4
105	1 2 3 4
106	1 2 3 4
107	1 2 3 4
108	1 2 3 4
109	1 2 3 4
110	1 2 3 4
111	1 2 3 4
112	1 2 3 4
113	1 2 3 4
114	1 2 3 4
115	1 2 3 4
116	1 2 3 4
117	1 2 3 4
118	1 2 3 4
119	1 2 3 4
120	1 2 3 4
121	1 2 3 4
122	1 2 3 4
123	1 2 3 4
124	1 2 3 4
125	1 2 3 4
126	1 2 3 4
127	1 2 3 4
128	1 2 3 4
129	1 2 3 4
130	1 2 3 4
131	1 2 3 4
132	1 2 3 4
133	1 2 3 4
134	1 2 3 4
135	1 2 3 4

प्रश्न Q No.	सही विकलप Correct Option
136	1 2 3 4
137	1 2 3 4
138	1 2 3 4
139	1 2 3 4
140	1 2 3 4
141	1 2 3 4
142	1 2 3 4
143	1 2 3 4
144	1 2 3 4
145	1 2 3 4
146	1 2 3 4
147	1 2 3 4
148	1 2 3 4
149	1 2 3 4
150	1 2 3 4
151	1 2 3 4
152	1 2 3 4
153	1 2 3 4
154	1 2 3 4
155	1 2 3 4
156	1 2 3 4
157	1 2 3 4
158	1 2 3 4
159	1 2 3 4
160	1 2 3 4
161	1 2 3 4
162	1 2 3 4
163	1 2 3 4
164	1 2 3 4
165	1 2 3 4
166	1 2 3 4
167	1 2 3 4
168	1 2 3 4
169	1 2 3 4
170	1 2 3 4
171	1 2 3 4
172	1 2 3 4
173	1 2 3 4
174	1 2 3 4
175	1 2 3 4
176	1 2 3 4
177	1 2 3 4
178	1 2 3 4
179	1 2 3 4
180	1 2 3 4

Grand Total.....

Result Prepared By.....